

Solid Base

Finanční plánování solidárních potravinových systémů

Modul 2 - VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Cíle

Modul "Finanční plánování" se zaměřuje na konkrétní aspekty solidárních potravinových systémů (SPS), tedy na podnikatelský a finanční provoz, který vyžaduje zvláštní dovednosti a znalosti: **podnikatelské plánování, participativní tvorbu rozpočtu, rozdělování úkolů a rozhodování.**

Popis

SPS jsou podobné drobným hospodářstvím, ale opravdu důležitou vlastností těchto iniciativ je skutečnost, že se jejich provoz opírá o model komunitního financování. Spotřebitelé se připojí k jednomu nebo více drobným hospodářstvím a platí spravedlivou cenu za vyprodukované potraviny. Pro snížení rizika odpovědnosti a zajištění dlouhodobé finanční udržitelnosti těchto sociálních podniků jsou zapotřebí inovativní metody a kreativní finanční ujednání, což vyžaduje znalosti podnikání a finanční zkušenosti. Podle analýzy potřeb je právě tato skutečnost pro zemědělce a koordinátory spotřebitelů často problematická, protože neexistují žádná pravidla, kterých by bylo možné se držet. Tento modul je věnován zdokonalení znalostí a dovedností, které mohou zemědělcům a jejich zákazníkům pomoci při budování finančně životaschopného fungování..

Struktura a časový harmonogram

Modul 2 je 8 hodin dlouhý vzdělávací program, který obsahuje 6 hodin a 45 minut vzdělávání a 75 minut přestávek. Ty jsou při neformálním vzdělávání dospělých důležité pro zajištění neformální výměny zkušeností a vytvoření uvolněného prostředí.

Čas	Název	Popis	Metody	Trvání	Nástroje	Vzdělávací cíl
Část 1: Úvod						
09:00 - 09:30	Představení lektorů a účastníků	Zjišťování motivace, zájmů, přání a očekávání účastníků.	Vlastní představení ve velkém kruhu	30	-	Účastníci znají jména ostatních a vědí, odkud přišli, lektor ví, na co se účastníci zaměřují.
09:30 - 09:35	O programu Solid Base a dni vzdělávacího programu	Popis celého vzdělávacího programu a struktury modulů. Harmonogram modulu 2	Prezentace	5	PowerPoint	Účastníci si uvědomují, že program je druhou akcí ze čtyř modulů, a vědí, co se celý den bude dít.
09:35 - 09:50	Co znamená finanční udržitelnost?	Definice sdílení a zdůraznění relevantních výsledků výzkumu.	Prezentace Otázky a odpovědi	15	PowerPoint	Účastníci znají definici „finanční udržitelnosti“ a hlavní výsledky výzkumu na téma KPZ a další SPS v Evropě (2018).
Část 2: Podnikání a financování						
09:50 - 10:00	Podnikání 101	Vysvětlení pojmů „podnikání“ a „financování“ a jejich složek.	Prezentace Otázky a odpovědi	10	PowerPoint	Účastníci chápou rozdíl mezi podnikáním a financováním. Znají význam podnikatelského plánu, dobrého finančního systému a jejich součástí.
10:00 - 10:20	Plánování podnikatelské činnosti - úkol I	Definování vize, poslání a finančních cílů vlastních KPZ/SPS účastníků.	Krátká prezentace Cvičení založené na samostatné práci Diskuse ve skupině	20	PowerPoint Strana A pracovního listu	Účastníci jsou schopni definovat své podnikatelské cíle. Seznámí se s tvorbou podnikatelského plánu a průběžně své znalosti zdokonalují.
10:0-11:00	Plánování podnikatelské činnosti - úkol II	Vytvoření krátkého a jednoduchého podnikatelského plánu.	Krátká prezentace Cvičení založené na práci ve skupině Diskuse ve skupině	40	PowerPoint Strana B pracovního listu	Účastníci znají části podnikatelského plánu a jsou schopni základní plán vytvořit.
11:00 - 11:15	Přestávka na kávu			15		
11:15 - 11:45	Jedinečné znaky KPZ	Diskuse o jedinečných složkách KPZ, které je odlišují.	Brainstorming Diskuse ve skupině	30	PowerPoint Nalepovací papírky, flipchart	Účastníci znají jedinečné znaky, které mohou definovat podnikatelský a finanční systém KPZ/SPS.

Čas	Název	Popis	Metody	Trvání	Nástroje	Vzdělávací cíl
Část 3: Úkoly zaměřené na plánování						
11:45 – 12:15	Finanční systém	Vysvětlení hlavních součástí finančního systému a jeho fungování.	Prezentace Výměna zkušeností Učení od ostatních	30	PowerPoint Papíry	Účastníci se seznámí se skutečnými příklady finančních systémů KPZ a vyslechnou si příběhy ostatních.
12:15 – 13:00	Tvorba rozpočtu I	Vysvětlení rozdílu mezi rozpočtem a finančním plánem. Ukázka a vypracování podnikatelského plánu, zejména kategorie osobních nákladů.	Prezentace Cvičení založené na samostatné práci Diskuse ve skupině	60	Příklad rozpočtu - list v Excelu Excelové šablony	Účastníci chápou, co je rozpočet, a jsou schopni si ho pro vlastní podnik sestavit. Znají rozpočtové kategorie KPZ, zejména osobní náklady.
13:15-14:00	Oběd			45		
14:00-15:00	Tvorba rozpočtu II	Ukázka a vypracování rozpočtového plánu, zejména kategorií přímých a nepřímých nákladů a investic.	Prezentace Cvičení založené na samostatné práci Diskuse ve skupině	60	Příklad rozpočtu - list v Excelu Excelové šablony	Účastníci chápou, co je rozpočet, a jsou schopni si ho pro vlastní podnik sestavit. Znají rozpočtové kategorie KPZ, zejména přímé náklady, nepřímé náklady a investice.
15:00-15.45	Tvorba rozpočtu III	Vysvětlení pojmů výnosy. Diskuse o tvorbě cen v KPZ/SPS.	Prezentace Cvičení založené na práci ve skupině	45	Příklad rozpočtu - list v Excelu Excelové šablony	Účastníci jsou schopni plánovat výnosy KPZ a provádět výpočty pro tvorbu cen.
15:45 – 16:00	Přestávka na kávu			15		
16:00-16:30	Tvorba rozpočtu IV	Ukázka a vypracování ročního finančního plánu.	Prezentace Diskuse ve skupině	30	List s příkladem finančního plánu Excelové šablony	Účastníci znají metodologii sestavování ročního finančního plánu.
Část 4: Závěr						
16:30 – 17:00	Závěr	Hodnocení programu (dotazování, pocity atd.), představení dalšího modulu.	Diskuse ve skupině Dotazník	30	Dotazník	Účastníci hodnotí obsah a metodologii vzdělávacího programu, sdílejí své pocity a je jim představen další vzdělávací modul.

Základní zdroje

Solid Base: Průvodce lektora. Ke stažení verze v angličtině [zde](#). a v českém jazyce [zde](#).

Další zdroje

- Sharing the Harvest: A Citizen's Guide to Community Supported Agriculture, Elizabeth Henderson and Robyn Van En, 2007.
- The CSA Handbook: What to do with your CSA's harvest, Laura Lunn, 2012
- Starting and Operating a CSA Farm Business (2015, USA), <http://www.ctfarmrisk.uconn.edu/documents/CSA-Guide.pdf>
- The Market Gardener: A Successful Grower's Handbook for Small-scale Organic Farming, Jean Martin Fortier (book, film, tools), <http://www.themarketgardener.com/>
- Equiterre – A guide for the management of CSA Farmers (2002, Canada)
- A Guide For The Establishment of Community Supported Agriculture farms In Victoria (2004 Australia), <https://foodskil.files.wordpress.com/2012/05/a-guide-to-csa-in-victoria.pdf>
- Four viable and enviable economic models of CSA (2005, USA)
- Grower to Grower: Creating a livelihood on a fresh market vegetable farm
- The Organic Farmer's Business Handbook: A Complete Guide to Managing Finances, Crops, and Staff - and Making a Profit, Richard Wiswall, 2009
- Crop Planning for Organic Vegetable Growers, Frederic Theriault, 2012
- Building a Sustainable Business: A Guide to Developing a Business Plan for Farms and Rural Businesses, Gigi DiGiacomo, Robert King and, Dale Nordquist (2003), <https://www.misa.umn.edu/publications/buildingasustainablebusiness>
- Organic Transition: A Business Planner for Farmers, Ranchers and Food Entrepreneurs, 2015, <https://www.sare.org/Learning-Center/Books/Organic-Transition>
- Non-profit Enterprise and Self-sustainability Team: <https://www.nesst.org/tools-for-entrepreneurs>
- Tools for bebinning farmers <https://farmanswers.org/Toolbox>
- New farmers: <https://newfarmers.usda.gov>
- Business Model Canvas: <https://www.strategyzer.com>
- New Entry Sustainable Farming Projects: <https://nesfp.org>

This project has been funded with support from the European Community within Erasmus+ programme. The sole responsibility for this material lies with the author. The Commission and the Agency cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein.